

Zgon burmistrza Wiednia.

Urodził się w ubogim mieszkanku służącego politechniki wiedeńskiej, a zmarł w wspaniałych apartamentach ratnsza stolicy, jako jej najwyższy dygnitarz autonomiczny, jako mąż stanu bodaj że najwybitniejszy wśród współczesnych, jako głowa stronnictwa politycznego, dziś w całym państwie najbardziej wpływowego, jako ukochany i uwielbiany przez całą ludność Wiednia burmistrz.

Do godności tych wszystkich i zaszczytów doszedł ś. p. Karol Lueger wyłącznie dzięki własnym, wybitnym zdolnościom, dzięki swym własnym zasługom i własnej pracy. Urodzony 1844 r. w Wiedniu, ukończył chlubnie szkołę ludową, a następnie gimnazjum, poczem wpisał się na wydział prawniczy uniwersytetu, który ukończył 1866 r. ze stopniem doktora praw. Poświęcił się adwokaturze, do której ciągnął go temperament ruchliwy i nadzwyczajny dar wymowy. Zamieszkałszy ze swą matką w trzeciej dzielnicy Wiednia, obrał tę okolicę za teren swej działalności politycznej. Popularność jego rosła szybko, a zdobywał ją głównie swymi ogromnie ciętymi mowami, ostrym, sarkastycznym, zjadliwym dowcipem. Już w r. 1875 wszedł do rady miejskiej, jako kandydat liberalny. Spostrzegł jednak wnet, że po stronnictwie tem nie wiele się spodziewać może, opuścił więc jego szeregi i rozpoczął przeciw niemu walkę namietną pod popularnym hasłem antysemityzmu. Zwalczał liberałów w radzie miejskiej, zwalczał ich na wszystkich zgromadzeniach publicznych. W środkach nie przebierał, a w agitacji był niezmordowany. Po całych nocach przesadywał w gospodach i restauracjach, przemawiając z temperamentem i z humorem, czem zdobywał serca Wiedeńczyków. To też liczba jego zwolenników rosła szybko. W r. 1885 wszedł dr. Lueger do sejmu dolnoaustriackiego i do parlamentu, zdobywając w ten sposób nowe

Zgon burmistrza Wiednia: Ś. p. dr. Karol Lueger.

tereny dla swej agitacyjnej działalności. Widoczne bowiem było już wówczas, że młody agitator dąży konsekwentnie do zdobycia dla siebie stolca bur-

mistrzowskiego w Wiedniu. Dużo jednak jeszcze lat upłynęło, zanim cel swój osiągnął. Po raz pierwszy wybrany burmistrzem 1895 r., godności tej nie przyjął, ze względu na nieznaczną większość głosów, które na niego padły. W kilka miesięcy po tem nowa rada, złożona w dwu trzecich, ze zwolenników Luegera i członków stronnictwa chrześcijańsko-społecznego, przezeń utworzonego, wybrała go powtórnie burmistrzem, wówczas jednak wyboru tego nie zatwierdził cesarz. Mimo to rada miejska ponownie wybrała go burmistrzem, ponownie też cesarz zatwierdzenia odmówił, a równocześnie rozwiązano radę miejską. Nowe wybory przyniosły nowy tryumf Luegerowi, którego też po raz czwarty powołano na burmistrza. I teraz cesarz wyboru jego nie zatwierdził, przyszło jednak do kompromisu między nim a rządem. Na razie mianowicie rządy burmistrzowskie objął Strohbach i miał je wnet potem złożyć w ręce Luegera. Tak się też stało i 1897 r. Lueger osiągnął wreszcie od tak dawna upragniony cel.

Jako burmistrz odznaczał się dr. Lueger nadzwyczajną sprężystością i przedsiębiorczością, rozwinął też działalność ogromnie wydatną i przyczynił się do olbrzymiego rozwoju i rozrostu stolicy. Stąd też pochodziło, że nawet jego najzawziętsi, nieprzejednani przeciwnicy polityczni, cenili go jako głowę miasta i oddawali pochwały zasługom na tem polu.

Agitatorem pozostał Lueger do końca życia, wiedział bowiem, że w ten sposób podtrzyma swą popularność. Warunki na mowcę, zwłaszcza mowcę ludowego, miał nadzwyczajne. Mężczyzna słusznego wzrostu, bardzo przystojny i nawet nazywany ogólnie „der schöne Karl“, obdarzony pięknym głosem, a przede wszystkim ogromnie dowcipny i cięty, porywał tłumy swą wymową.

Jak wielki miał wpływ wśród ludności wiedeńskiej, dowodzi fakt, iż po odmówieniu sankcyi ce-

Zgon burmistrza Wiednia: Rydwan ze zwłokami ś. p. Luegera przed tumentem św. Szczepana.